

Lublin, dnia 10 października 2012 r.

FS-VIII.40.1.121.2012.EP

**Pan
Paweł Chorąży
Dyrektor Departamentu
Zarządzania Europejskim
Funduszem Społecznym
Ministerstwo Rozwoju
Regionalnego
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa**

Szanowny Panie,

W związku z licznymi zapytaniami ze strony Beneficjentów odnośnie Poddziałania 9.6.2 POKL oraz kwot ryczałtowych i stawek jednostkowych, bardzo proszę o wyjaśnienie:

1) Czy Beneficjent rozliczający wydatki na podstawie stawek jednostkowych ma obowiązek stosowania zasady konkurencyjności oraz zasady efektywnego zarządzania finansami? Jeżeli nie ma takiego obowiązku, to z czego wynika to zwolnienie? Jak udało się nam ustalić na podstawie dokumentów programowych:

a) Zgodnie z zapisami sekcji 3.1.3 pkt 1) lit. b) *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 14 sierpnia 2012 r. obowiązujących od dnia 1 września 2012 r. (zwanych dalej Wytycznymi):*

Przy udzielaniu zamówienia w ramach projektu Beneficjent stosuje: (...)

b) zasadę konkurencyjności w rozumieniu podsekcji 3.1.3.1, przy czym dotyczy to wszystkich podmiotów, które nie są zobowiązane do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Przypadki, w których nie ma zastosowania zasada konkurencyjności, zostały literalnie wymienione w pkt 2) podsekcji 3.1.3.1 *Wytycznych*. **Rozliczanie kosztów bezpośrednich na podstawie kwot ryczałtowych bądź stawek jednostkowych nie zostało wykazane jako przypadek, w którym zasada konkurencyjności nie ma zastosowania.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obowiązek stosowania zasady konkurencyjności został uregulowany w §20b. wzoru umowy o dofinansowanie projektu (wzór ten ma zastosowanie do projektów, w którym koszty bezpośrednie są rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków i/lub stawek jednostkowych). Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie został uregulowany w Załączniku nr 2 do *Zasad finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 22 grudnia 2011 r. (wzór określony w Załączniku nr 3 do ww. *Zasad* ma zastosowanie wyłącznie w przypadku kwot ryczałtowych).

b) Zgodnie z zapisami sekcji 3.1.4 pkt 1) *Wytycznych*:

Beneficjent dokonuje wszystkich wydatków w ramach projektu zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, tj. w sposób racjonalny i efektywny, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej sekcji.

Od powyższego obowiązku *Wytyczne* nie przewidują wyjątków.

c) Zapisy podrozdziału 4.2 pkt 2) *Wytycznych* wskazują, iż:

*Koszty bezpośrednie rozliczane ryczałtem są traktowane jako wydatki poniesione. Beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych **w ramach projektu** na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki bezpośrednie rozliczane ryczałtem, w związku z tym dokumenty te nie podlegają kontroli na miejscu. Niemniej jednak **Beneficjent powinien posiadać odpowiednią, określoną w umowie o dofinansowanie projektu dokumentację potwierdzającą wykonanie rezultatów, produktów lub zadań** zgodnie z uzgodnionym wnioskiem o dofinansowanie projektu.*

Jednocześnie, Instytucja Pośrednicząca jako podmiot będący stroną umowy może weryfikować realizację zadań i osiągnięcie produktów lub rezultatów w ramach projektu podczas kontroli na miejscu lub wizyty monitoringowej. Jednakże dokumentacja Beneficjenta podlega nie tylko kontroli dokonywanej przez Instytucję Pośredniczącą, lecz również inne uprawnione do tego instytucje w zakresie wskazanym przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe zgodnie z §18 wzoru umowy o dofinansowanie projektu. W opinii IP brak obowiązku zbierania i opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki bezpośrednie rozliczane ryczałtem, nie zwalnia Beneficjenta z obowiązku prowadzenia własnej dokumentacji (np. księgowej) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

d) Zgodnie z zapisami podrozdziału 4.2 pkt 5) *Wytycznych*: ***Koszty bezpośrednie rozliczane ryczałtem nie mogą dotyczyć zadań, których całość bądź istotna część dotyczy zadań zleconych, o których mowa w podrozdziale 4.12.***

Koszty bezpośrednie mogą być zaś rozliczane w oparciu o kwoty ryczałtowe lub stawki jednostkowe (zgodnie z podrozdziałem 4.2 pkt 1) *Wytycznych*). Zatem zarówno kwoty ryczałtowe, jak i stawki jednostkowe **nie mogą** dotyczyć zadań, których całość bądź istotna część dotyczy zadań zleconych. Jednakże zlecenie poszczególnych usług (a nie zadań, np. wynajem sal szkoleniowych) objętych uproszczonymi metodami rozliczania kosztów

bezpośrednich będzie również wymagało stosowania zasady konkurencyjności oraz zasady efektywnego zarządzania finansami.

W związku z powyższym, **jak w praktyce będzie wyglądało stosowanie zasady konkurencyjności i zasady efektywnego zarządzania finansami w przypadku stawek jednostkowych?**

2) W przypadku kwot ryczałtowych zasada konkurencyjności nie jest uregulowana we wzorze umowy o dofinansowanie, czy może to zatem świadczyć o braku obowiązku jej stosowania? W jaki sposób w tym przypadku Beneficjent powinien w praktyce realizować zasadę efektywnego zarządzania finansami? Co w takim wypadku stanie się z ewentualnymi oszczędnościami (czy to poprzetargowymi, czy też wynikającymi ze stosowania zasady konkurencyjności)?

3) Szkolenia możliwe do realizacji w ramach Poddziałania 9.6.2 POKL (np. z języka angielskiego) należy rozliczać na podstawie stawek jednostkowych dopiero po zakończonej usłudze (czyli na podstawie uzyskanych certyfikatów przez uczestników projektu). W związku z powyższym, w jaki sposób beneficjent ma przedstawiać ten wydatek we wniosku o płatność (zważywszy na fakt, że okres rozliczeniowy we wniosku o płatność obejmuje trzy miesiące). Poza tym, czas oczekiwania na wyniki egzaminów (np. TELC) trwa średnio od 4 do 8 tygodni od dnia złożenia egzaminu. Zatem, w jaki sposób należy we wnioskach o płatność rozliczać usługę np. szkoleń językowych objętą stawką jednostkową przy założeniu określonym w kryterium dostępu, że każde szkolenie ma zakończyć się certyfikatem? **W jednym z pytań skierowanych do Punktu Informacyjnego i Naboru Wniosków przy Instytucji Pośredniczącej wskazano:**

Ale jak to będzie wyglądać w rozliczeniu wniosków o płatność, bo np. 2 m-ce może trwać rekrutacja pierwszych grup, potem 5 m-cy szkolenia jęz. angielskiego. A wnioski o płatność składa się raz na trzy miesiące. To czy z tego wynika, że w pierwszym wniosku o płatność beneficjent będzie mógł przedstawić wydatki związane tylko z kosztami zarządzania, promocji i ewentualnie zakupem podręczników, cateringu???? A poza tym okres oczekiwania na wyniki egz. językowych TELC wynosi od 4-do 8 tygodni. To ten okres kiedy będziemy mogli wykazać stawki jednostkowe za kurs językowy we wniosku o płatność - jeszcze bardziej się wydłuży (przynajmniej o jeden miesiąc). Więc wychodzi na to, że przez prawie pół roku beneficjent będzie musiał z własnych pieniędzy pokrywać koszty szkoleniowe, bo inaczej nie rozliczy 70% transzy dofinansowania. To będzie moim zdaniem duży problem dla wszystkich wnioskodawców. Bardzo proszę o przekazanie tego pytania do Ministerstwa lub odpowiedź w tej kwestii.

4) Uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do szeregu poniżej cytowanych pytań dotyczących Systemu realizacji POKL, które wpłynęły do Punktu Informacyjnego i Naboru Wniosków przy Instytucji Pośredniczącej:

1. Czy Beneficjent, stosując jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich, tj. KWOTY RYCZAŁTOWE, jest zobowiązany do ponoszenia wydatków zgodnie z ZASADĄ KONKURENCYJNOŚCI?
2. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 1: Do zgromadzenia jakich dokumentów zobowiązany jest Beneficjent dla potrzeb udokumentowania poniesienia wydatku zgodnie z zasadą konkurencyjności w ramach projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych?
3. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 1: Czy dokumenty wymienione przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 2, będą wymienione w umowie o dofinansowanie realizacji projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych?
4. W przypadku odpowiedzi NIE na pytanie nr 3: Czy podczas kontroli projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych, Instytucja Pośrednicząca oraz inne uprawnione instytucje w zakresie wskazanym przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe będą mogły wymagać okazania dokumentów wymienionych przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 2?
5. Czy Beneficjent, stosując jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich, tj. STAWKI JEDNOSTKOWE, jest zobowiązany do ponoszenia wydatków zgodnie z ZASADĄ KONKURENCYJNOŚCI w odniesieniu do kosztów rozliczanych na podstawie stawek jednostkowych?
6. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 5: Do zgromadzenia jakich dokumentów zobowiązany jest Beneficjent dla potrzeb udokumentowania poniesienia wydatku zgodnie z zasadą konkurencyjności wydatku rozliczanego na podstawie stawek jednostkowych?
7. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 5: Czy dokumenty wymienione przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 6, będą wymienione w umowie o dofinansowanie realizacji projektu rozliczanego z wykorzystaniem stawek jednostkowych?
8. W przypadku odpowiedzi NIE na pytanie nr 7: Czy podczas kontroli projektu z wykorzystaniem stawek jednostkowych, Instytucja Pośrednicząca oraz inne uprawnione instytucje w zakresie wskazanym przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe będą mogły wymagać okazania dokumentów wskazanych przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 6?
9. Czy Beneficjent, stosując jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich, tj. KWOTY RYCZAŁTOWE, jest zobowiązany do ponoszenia wydatków zgodnie z ZASADĄ EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI?
10. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 9: Do zgromadzenia jakich dokumentów zobowiązany jest Beneficjent dla potrzeb udokumentowania poniesienia wydatku zgodnie

z zasadą efektywnego zarządzania finansami w ramach projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych?

11. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 9: Czy dokumenty wymienione przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 10, będą wymienione w umowie o dofinansowanie realizacji projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych?

12. W przypadku odpowiedzi NIE na pytanie nr 11: Czy podczas kontroli projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych, Instytucja Pośrednicząca oraz inne uprawnione instytucje w zakresie wskazanym przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe będą mogły wymagać okazania dokumentów wymienionych przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 10?

13. Czy Beneficjent, stosując jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich, tj. STAWKI JEDNOSTKOWE, jest zobowiązany do ponoszenia wydatków zgodnie z ZASADĄ EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI w odniesieniu do kosztów rozliczanych na podstawie stawek jednostkowych?

14. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 13: Do zgromadzenia jakich dokumentów zobowiązany jest Beneficjent dla potrzeb udokumentowania poniesienia zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami wydatku rozliczanego na podstawie stawek jednostkowych?

15. W przypadku odpowiedzi TAK na pytanie nr 13: Czy dokumenty wymienione przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 14, będą wymienione w umowie o dofinansowanie realizacji projektu rozliczanego z wykorzystaniem stawek jednostkowych?

16. W przypadku odpowiedzi NIE na pytanie nr 15: Czy podczas kontroli projektu z wykorzystaniem stawek jednostkowych, Instytucja Pośrednicząca oraz inne uprawnione instytucje w zakresie wskazanym przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe będą mogły wymagać okazania dokumentów wskazanych przez Instytucję Pośredniczącą w odpowiedzi na pytanie nr 14?

Powyższe zapytania wykraczają poza kompetencje Instytucji Pośredniczącej, gdyż nie jest ona kreatorem systemu realizacji POKL oraz nie stanowi dokumentów programowych, a jedynie konstruuje dokumentację konkursową na ich podstawie. Zapytania dotyczące stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych sformułowane przez potencjalnych wnioskodawców wskazują na wystąpienie pewnych nieścisłości i luk w dokumentach programowych, których Instytucja Pośrednicząca nie jest w stanie rozstrzygnąć, gdyż zadaniem jej jest implementacja nie zaś tworzenie dokumentów programowych.

5) Czy w ramach Poddziałania 9.6.2 POKL mogą być realizowane szkolenia językowe w zakresie języka migowego bądź szkolenia e-learningowe?

6) Jak należy interpretować następujące zapisy sformułowane w kryteriach dostępu obowiązujących dla konkursu w ramach Poddziałania 9.6.2 POKL:

*W przypadku realizacji projektu, który zakłada organizację szkoleń i kursów językowych, **muszą one zakończyć się uzyskaniem przez uczestników projektu, w okresie jego realizacji, certyfikatu potwierdzającego** zdobycie określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego). Weryfikacja poziomu osiągnięć językowych, uzyskanych w wyniku realizacji projektu powinna być przeprowadzona w sposób gwarantujący bezstronność wobec Projektodawcy. Jednocześnie, w wyniku realizacji projektu co najmniej 70% osób objętych wsparciem osiągnie pełen poziom kompetencji językowych, zgodny z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (tj. A, B, C).*

*W przypadku realizacji projektu w obszarach umiejętności ICT, zakres wsparcia obejmuje kursy i/lub **szkolenia kończące się certyfikatem** potwierdzającym zdobycie przez **uczestników projektu** kompetencji określonych dla różnych poziomów European Computer Driving Licence (ECDL).*

- czy prawidłowym jest założenie, że sformułowanie zawarte w treści ww. kryteriów dostępu: „przez uczestników projektu” odnosi się do uczestników projektu objętych daną formą wsparcia (szkoleniami językowymi lub szkoleniami w zakresie ICT)?
- czy **wszyscy uczestnicy projektu** muszą uzyskać certyfikaty potwierdzające ukończenie określonego kursu/szkolenia?
- w jaki sposób wnioskodawcy powinni sformułować wskaźniki odnoszące się do uzyskanych certyfikatów, aby nie było wątpliwości w kwestii spełniania ww. kryteriów dostępu: czy na poziomie 100% **uczestników szkolenia** (czyli wszystkich osób, które wzięły udział w danej formie wsparcia bez względu na fakt rezygnacji), czy też na poziomie 100% **osób, które ukończyły szkolenie** (tj. z możliwością dorekrutowania osób w miejsce osób rezygnujących w trakcie szkolenia)? W opinii Instytucji Pośredniczącej **liczba miejsc na szkoleniu powinna być tożsama z liczbą certyfikatów** (a zatem na dane miejsce **można dorekrutować** nową osobę w przypadku rezygnacji) – proszę o wskazanie, czy nasza interpretacja jest zgodna z Państwa założeniami, które uwarunkowały wprowadzenie ww. kryteriów;
- jak należy postąpić w przypadku rezygnacji uczestnika ze szkolenia (tj. nieukończenia szkolenia np. z przyczyn losowych)?
- czy dorekrutowanie osób na szkolenia w trakcie jego realizacji jest w ogóle możliwe?
- w jaki sposób należy dokumentować spełnianie ww. kryteriów, aby nie było wątpliwości na etapie oceny, rozliczania projektu oraz kontroli?
- jak powyższa kwestia będzie rzutowała na rozliczanie usług objętych stawkami jednostkowymi?
- czy sformułowanie: *co najmniej 70% osób objętych wsparciem osiągnie pełen poziom kompetencji językowych, zgodny z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (tj. A, B, C)* oznacza, że:
 - a) min. 70% osób objętych wsparciem w ramach szkoleń na poziomie A1 i A2 musi osiągnąć cały poziom A, min. 70% osób objętych wsparciem w ramach szkoleń na poziomie B1 i B2 musi osiągnąć cały poziom B oraz min. 70% osób objętych wsparciem w ramach szkoleń na poziomie C1 i C2 musi osiągnąć cały poziom C

czy też:

b) spośród wszystkich osób objętych wsparciem w zakresie szkoleń językowych (niezależnie od poziomu A, B czy C) min. 70% osiągnie jeden z pełnych poziomów A, B lub C (niezależnie od proporcji osiągniętych w ramach poszczególnych poziomów).

W związku z tym, że Instytucja Pośrednicząca ogłosiła konkurs nr 10/POKL/9.6.2/2012 w ramach Poddziałania 9.6.2 POKL i powyższe kwestie są przedmiotem zapytań od Beneficjentów proszę o:

- 1) **udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie powyższe zapytania w trybie pilnym, tj. w terminie pozwalającym na przekazanie Państwa stanowiska do publicznej wiadomości przed rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie (rozpoczęcie naboru wniosków przypada na dzień 15 października 2012 r.);**
- 2) **podanie Państwa stanowiska do publicznej wiadomości, aby ujednoczyć podejście do ww. kwestii we wszystkich regionach;**
- 3) **wprowadzenie stosownej zmiany w dokumentach programowych (tj. *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POKL, Zasadach finansowania POKL oraz Zasadach kontroli POKL*) w zakresie określenia obowiązku stosowania /bądź braku obowiązku stosowania/ zasady konkurencyjności oraz zasady efektywnego zarządzania finansami w przypadku stawek jednostkowych oraz kwot ryczałtowych wraz ze wskazaniem jednolitych zasad dokumentowania, rozliczania i kontroli ww. kwestii. Powyższe jest w opinii Instytucji Pośredniczącej niezbędne do prawidłowego i przejrzystego kwalifikowania wydatków objętych stawkami jednostkowymi oraz kwotami ryczałtowymi. Brak regulacji w powyższym zakresie na poziomie dokumentów programowych może doprowadzić do niskiego poziomu kontraktacji i wydatkowania środków w ramach Poddziałania 9.6.2 POKL (z uwagi na typ projektu, w ramach którego znajdować się mogą szkolenia i kursy objęte stawkami jednostkowymi).**

Z poważaniem

DYREKTOR
DEPARTAMENTU EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO
Iwona Nakielska